

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1423/19-A

Název	Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4
Sídlo	Francouzská 56, 101 00 Praha 10
E-mail	poradna@ppppraha.cz
IČ	68407441
Identifikátor	600032043
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Galina Jarolímková
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Francouzská 56, 101 00 Praha 10
Termín inspekční činnosti	20. 5. 2019 – 23. 5. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek a průběhu poskytovaných služeb ve školském poradenském zařízení podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4, Francouzská 260/56, 101 00 Praha 10 – Vinohrady, příspěvková organizace (dále „PPP“, nebo „poradna“, „zařízení“) je školské poradenské zařízení (dále „ŠPZ“), které poskytuje pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce, pro školy a školská zařízení služby pedagogicko-psychologického a speciálně pedagogického poradenství a pedagogicko-psychologickou a speciálně pedagogickou

pomoc při výchově a vzdělávání dětí a žáků. Zařízení poskytuje poradenské služby pro územně správní obvody Prahy 1, Prahy 2 a Prahy 4.

Hodnocení podmínek poskytování poradenských služeb

Ředitelka PPP (dále „ředitelka“) je ve funkci od října 2016. Dlouhodobé cíle rozvoje zařízení jsou konkretizovány v ročních plánech činnosti, a to na základě vyhodnocení splnění úkolů a aktivit minulého školního roku. Koncepční záměry vycházejí z regionálních podmínek a reflektují vzrůstající poptávku po poradenských službách. Působení poradny je konkrétně a srozumitelně vymezeno a upraveno vnitřními předpisy a navazujícími formuláři. Organizační struktura odpovídá charakteru a velikosti zařízení. Ředitelka vhodně delegovala část svých kompetencí na dvě zkušené zástupkyně, které v poradně dlouhodobě působí, a další pracovníky na podpůrných pozicích, tzv. koordinátory odborných kompetencí (např. koordinátor pro cizince, pro děti a žáky s ADHD, pro nadané, pro elektronický systém) a garanty pro mateřské, základní a střední školy. Pro odborné pracovníky ředitelka zajistila pravidelná supervizní setkání na pracovišti poradny. Při práci s klientem a jeho zákonným zástupcem prosazuje důležitost a nevyhnutelnost spolupráce psychologa, speciálního pedagoga a sociálního pracovníka. Transparentní rozvržení pravomocí a povinností pracovníků stanovené v pracovních náplních přispívají k plynulému chodu zařízení. Každý odborný pracovník má přidělený okruh spolupracujících škol. Pravidelné pracovní porady vytvářejí prostor pro plánování, sdílení nových informací z různých zdrojů, odborné konzultace, výměnu názorů i řešení organizace fungování poradny. Neformální individuální setkání probíhají v průběhu pracovního dne. Jednou ročně jsou ucelená témata probírána na dvoudenních pracovních poradách mimo pracoviště doplněná o školení a supervize. Ředitelka tak efektivně využívá tým svých spolupracovníků při řízení poradny.

System uvádění nových odborných pracovníků je založen na okruhu kompetencí nutných pro zvládnutí odborné práce s klienty (např. minimální rozsah programů vzdělávání, znalost poradenského systému, odborná práce s klientem včetně výstupů z vyšetření, komunikace s klienty a jejich zákonnými zástupci, s pedagogy ve školách). Vedení poradny všestranně podporuje systém, kdy začínající pracovníci využívají při svém odborném růstu bohatých zkušeností zkušených psychologů a speciálních pedagogů.

Vedení poradny aktivně podporuje zvyšování standardů kvality poskytovaných služeb. Kontrolní a evaluační mechanismy jsou ředitelkou nastaveny tak, aby jejich funkčnost byla dlouhodobě účinná. Je zde zaveden elektronický systém evidence (evidence spisové dokumentace klientů, přímé a nepřímé pracovní doby odborných pracovníků, plánování služeb, jejich realizace a vedení dokumentace klientů), který umožňuje efektivně a operativně provádět nejen průběžnou kontrolu realizovaných činností odbornými pracovníky při poskytování poradenské služby na pracovišti a ve spolupracujících školách, ale také umožňuje rychlý přístup k informacím. Důležité dokumenty nutné pro práci zaměstnanců v poradně jsou uloženy na intranetu. Systematicky nastavená, pravidelná a pečlivě realizovaná kontrolní činnost průběhu vyšetření a výstupů z něj včetně vyhodnocení a připomínek je vedením poradny prováděna převážně u nově začínajících speciálních pedagogů a psychologů. U ostatních odborných pracovníků probíhá sice průběžně, avšak s ohledem na reálné možnosti chodu poradny spíše namátkově. Povinná dokumentace podle platné legislativy je vedena na požadované úrovni, dílčí formální nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Přestože poradna postupně vytváří podmínky pro poskytování kvalitních poradenských služeb, nemá vytvořený komplexní systém pro získávání pravidelné zpětné vazby od zákonných zástupců dětí a žáků.

K termínu inspekční činnosti v poradně pracovalo 34 odborných pracovníků, čtyři sociální pracovnice a jedna administrativní pracovnice. Jen třetina z celkového počtu zaměstnanců má sjednán pracovní poměr na plný úvazek. Na pracovišti je nevyvážený poměr psychologů a speciálních pedagogů (3 : 1). Všichni pedagogičtí pracovníci splňují předpoklad odborné kvalifikace. Kolektiv pracovníků je stabilní. Někteří pracovníci využívají své odborné zkušenosti v poradně při lektorské činnosti na vysoké škole a v jiných vzdělávacích institucích.

Vhodným výběrem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) ředitelka reaguje na aktuální potřeby poradny a aktivní zájem odborných pracovníků. Kvalitní poskytování poradenské služby ředitelka podporuje vhodným výběrem z aktuální nabídky školení a dlouhodobých výcviků.

Pedagogicko-psychologická poradna je v oblasti materiálního vybavení a zabezpečení na velmi dobré úrovni. Vedení PPP zajišťuje prostředky pro pravidelnou obnovu materiálního fondu a běžné údržby. Výrazně se zlepšila vybavenost kompenzačními a speciálními pomůckami pro individuální a skupinovou práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „žáci se SVP“ nebo „SVP“). Další finanční zdroje získává z grantů MHMP, z rozvojového programu MŠMT a z doplňkové činnosti poradny (pronájem prostor, realizace akreditovaného vzdělávacího programu MŠMT). Bezpečnost PPP je zajištěna recepcí s trvalou službou.

Budova poradny byla postupně rekonstruována a zrenovována, aby odpovídala charakteru základních poradenských činností. V každém patře jsou vybavené místnosti s ohledem na ambulantní individuální nebo skupinovou práci s klientem s přihlédnutím ke konkrétním potřebám jednotlivých zaměstnanců a archiv. Ředitelce se postupně daří zázemí odborných pracoven obnovovat novými diagnostickými nástroji a pomůckami. Prostředí čekáren nabízí hračky pro děti a knihy pro žáky. V přízemí jsou umístěny dvě nově vybavené zasedací místnosti s bezbariérovým přístupem, které jsou pronajímány (akce MHMP, NÚV) nebo využity pro skupinové aktivity poradny. Poradna také využívá velkou aulu jako prostor pro společná setkávání (např. konference, školení, setkávání ředitelů pražských poraden, pracovní porady PPP). Zařízení disponuje standardizovanými testy pro psychologickou a speciálně-pedagogickou diagnostiku včetně pomůcek pro podpůrnou diagnostiku a prevenci v individuální a skupinové práci.

Hodnocení průběhu poskytovaných poradenských služeb

PPP provádí speciálně pedagogická a psychologická vyšetření spojená s diagnostikou v průběhu školního roku, jen některá odborná vyšetření probíhají pravidelně v určitých konkrétních cyklech (např. vyšetření školní zralosti, vyšetření k vydání doporučení k uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky). Z analýzy dokumentů vyplynulo, že počet klientů v průběhu posledních dvou let mírně vzrostl. I když celkový počet žáků se SVP v základních i středních školách mírně poklesl (např. specifické poruchy učení, poruchy chování, mentální postižení, vady řeči), poskytnutá individuální péče pro tuto skupinu žáků škol se zkvalitnila, vzrostla o 11 %. Výrazný nárůst byl zaznamenán v počtu vydaných doporučení žákům se SVP základních a středních škol (o 74%) včetně žáků vzdělávajících se podle individuálního vzdělávacího plánu (dále „IVP“) nebo s potřebou podpůrného opatření ve formě asistenta pedagoga. Vzrostl počet dětí s doporučeným odkladem povinné školní docházky a zařazením do speciálních tříd nebo škol. I když počet vydaných doporučení k uzpůsobení maturitní zkoušky výrazně poklesl, k závěrečným zkouškám tříletých oborů středních škol vydaná doporučení zaznamenala nárůst.

Doporučení pro žáky k přijímacím zkouškám na střední školy jsou oproti předchozímu období ve stejném rozsahu i frekvenci.

Zaměstnancům poradny se v pravidelných cyklech daří vyhodnocovat doporučená podpůrná opatření (vzdělávací podmínky) a individuální vzdělávací plány. Pro objektivitu posouzení správného nastavení či návrhu na změnu podmínek ve vzdělávání žáka zaměstnanci provádí ve škole nutná zjištění v podobě náslechlů v hodinách, komunikace s vyučujícími nebo dle konkrétních zjištění s odborníky poradenského pracoviště ve škole. Do spolupracujících škol vyjíždí pravidelně v týdenních intervalech převážně psychologové, v závažnějších případech v tandemu se speciálními pedagogy nebo samostatně speciální pedagog. Účastníkům výchovně vzdělávacího procesu ve školách poskytují individuální pohovory, metodické konzultace, semináře či besedy, pro žáky intervence a pro rodiče individuální nebo skupinová setkání. Ředitelce se daří využívat odborný potenciál svých zaměstnanců poradny při navazování užší spolupráce se školami formou pravidelných setkání s možností supervizí pro učitele, školní speciální pedagogy a psychology základních a středních škol. Několikrát do roka zajišťuje pravidelné pracovní schůzky a odborné semináře pro výchovné poradce a školní metodiky prevence základních a středních škol.

Poradna má nadstandardně nastavenou pravidelnou a systematickou nápravnou péči pro rodiče a děti předškolního věku a žáky základního a středního vzdělávání. Pravidelně každý rok odborní pracovníci realizují screening zaměřený na školní připravenost dětí v mateřských školách. V případě problémů odhalených při depistáži nebo při vyšetření školní zralosti a připravenosti předškolních dětí poradna nabízí již několik let fungující stimulační program formou skupinové práce dětí předškolního věku s podporou jejich rodičů posilující oslabené dílčí funkce, např. pro děti, které budou v následujícím školním roce nastupovat do primárního vzdělávání nebo kurzy eliminující projevy hyperaktivity, poruchy pozornosti, SPU a kázeňské či vztahové problémy pro žáky základních a středních škol. Pro žáky základních a středních škol psychologové realizují skupinová vyšetření profesní orientace včetně individuálních konzultací se zákonnými zástupci. Odborní pracovníci kvalifikovaně a objektivně přistupují k možnosti úpravy podmínek k přijímacím zkouškám na střední školu a podpory při maturitní zkoušce vystavením posudku k uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky pro žáky, jejichž speciální vzdělávací potřeby přetrvávají i v průběhu studia střední školy.

Na žádost škol a ve spolupráci se školním poradenským týmem základních a středních škol, popř. externími subjekty poradna podporuje skupinové a selektivní programy v oblasti primární prevence. V případě výskytu projevů rizikového chování PPP zajišťuje přímou práci se třídou včetně následných konzultací na všech stupních škol formou intervence pedagogům a zákonným zástupcům.

Systém pro evidenci klientů a jejich dokumentaci je funkční. Vybavení pracoviště umožňuje dodržovat pravidla bezpečnosti nakládání s osobními údaji klientů. Z analýzy vzorku spisové dokumentace je patrné, že vybrané spisy byly vedeny v souladu s právní normou a obsahovaly všechny požadované podklady. Některé spisy klientů byly doplněny odborným vyšetřením z lékařské nebo klinické praxe, záznamy z komunikace se školami a vyhodnocením podpůrných opatření. Vedení organizace dlouhodobě klade důraz na zajištění a používání kvalitních psychologických diagnostických nástrojů. Využívány jsou standardizované nástroje, metody a postupy s uplatněním norem v rámci české populace. Na vytváření některých norem se poradna aktivně podílí. Jsou stanovena vnitřní pravidla užití psychologické diagnostiky vzhledem k účelu diagnostiky a věku klientů. V tomto smyslu je také nastaven systém vnitřní kontroly, který by měl zajišťovat stejné, nebo srovnatelné užití nástrojů psychologické a speciálně pedagogické diagnostiky všemi

odborníky. Vzhledem k velkému množství spisů a výstupů z vyšetření by však bylo vhodné, aby ředitelka dále delegovala tyto kontrolní kompetence i na další pracovníky. Základem psychologické diagnostiky jsou výkonové testy schopností. Z analýzy vzorku spisů klientů vyplývá, že jsou v zásadě dodržovány postupy při vyhodnocování, interpretaci výsledků a stanovení závěrů jednotlivých metod, což se pozitivně promítá také do věcné správnosti a srozumitelnosti závěrů a doporučení. Zřejmá je také snaha propojovat psychologickou a speciálně pedagogickou diagnostiku a případně pracovat s relevantními poznatky poskytnutými jinými odborníky mimo poradnu. Uplatňovány jsou rovněž prvky dynamické diagnostiky. Speciální pedagožky také využívají nestandardizované diagnostické nástroje, které akceptují obecně uznanou normu, a zároveň si vytvářejí vlastní pomocné diagnostické nástroje, které průběžně revidují a aktualizují, aby odpovídaly novým aktuálním možnostem praxe. Poradně však chybí jednotně nastavené užívání některých formulářů (např. doporučující posouzení pro odklad povinné školní docházky). Zařízení dodržuje stanovené lhůty pro vyšetření klientů od podání žádosti až po vypracování výstupů z vyšetření (zpráva a doporučení).

PPP dlouhodobě a systematicky rozvíjí partnerskou spolupráci s institucemi (např. MHMP, MČ Prahy 1, 2, a 4, Úřad práce, Policie ČR, OSPOD), s externími organizacemi (např. centrum Sámovka, META, o.p.s., Dětské krizové centrum, Centrum pro drogově závislé). Pravidelně spolupracuje s místně příslušnými odborníky a organizacemi stejného zaměření (např. PPP na území Prahy, SPC, SVP Klíčov, odborníci z lékařské a klinické praxe) a odbornými pracovišti (Dyscentrum, Rytmus). Aktuálně dochází k navázání užší spolupráce s tlumočníky z důvodu narůstajícího počtu vyšetřených klientů s odlišným mateřským jazykem, jejichž jazyková bariéra komplikuje proces poskytování poradenské služby.

Závěry

Vývoj školského poradenského zařízení

- Poradna po roce 2000 prošla výraznými organizačními změnami v souvislosti se slučováním původně samostatných obvodních poraden. Nyní jde prakticky o největší PPP v ČR. Přes organizační náročnost řízení a materiálního zabezpečení a rozvoje takto velkého školského poradenského zařízení poradna funguje na všestranně kvalitní úrovni a v oblasti své působnosti je nezastupitelnou součástí školského systému.

Silné stránky

- Funkční nastavení komunikace mezi zaměstnanci na pracovišti, týmová spolupráce a účinné sdílení zkušeností pracovníků zařízení,
- individuální a skupinová práce poskytovaná klientům všech věkových kategorií,
- účelně a efektivně propracovaný systém péče pro děti a žáky se SVP s podporou screeningu v mateřských školách, vyšetření v PPP včetně následné individuální nebo skupinové péče v poradenském zařízení a pravidelná komunikace odborných pracovníků poradny se spolupracujícími školami,
- aktivní naplňování DVPP ve prospěch ŠPZ i z hlediska zájmů jednotlivých odborných pracovníků,
- nabídka akreditovaného vzdělávání pedagogickým pracovníkům škol,

- významná část speciálních pedagožek a psycholožek má celostátní odborné renomé a podílí se na dobré práci poradenského systému v ČR,
- zlepšování materiálních podmínek, efektivní využití prostor PPP.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Využití prostor je ve stávajícím objektu již na hraně možností, prostory pro poskytování poradenských služeb už nelze rozšiřovat, pro případné nové zaměstnance nebo aktivity chybějí místnosti.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského poradenského zařízení

- Vzhledem k velkému množství spisů a souvisejících výstupů by bylo vhodné, aby ředitelka delegovala kontrolní kompetence na širší okruh pracovníků,
- navýšení počtu speciálních pedagogů pro práci s klienty,
- možnost vyjádření názoru zákonného zástupce např. formou dotazníku nebo ankety spokojenosti vyjadřující názor, návrh či připomínku k poskytování poradenských služeb osobou z vnějšího prostředí (nezaujatou pracovním procesem)

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 1, 2 a 4, Francouzská 56, 101 00 Praha 10, rozhodnutím MŠMT ČR Čj. 34006/2000-14 ze dne 1. 1. 2001 přešla organizace k 1. 1. 2001 do působnosti kraje HMP. Usnesením zastupitelstva HMP č. 32/47 ze dne 24. 11. 2005 bylo schválené sloučení PPP Praha 1, PPP Praha 2 a PPP Praha 4, vydané s účinností od 1. 7. 2006. Poslední změna zřizovací listiny, schválená MHMP č. 40/37 ze dne 19. 6. 2014 s účinností od 1. 9. 2014
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, poslední změna zápisu ŠPZ do rejstříku škol a školských zařízení s názvem *Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4*, rozhodnutí MŠMT Čj. S-MHMP 209398a/2007 s účinností od 1. 6. 2007
3. Jmenovací dekret do funkce ředitelky Pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 1, 2 a 4, s účinností od 1. 10. 2016 usnesením Rady MHMP, pod číslem 2351 ze dne 27. 9. 2016
4. Rozhodnutí ze dne 11. 5. 2016 o udělení akreditace MŠMT ČR Pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 1, 2 a 4, IČ 68407441 k provádění vzdělávacího programu a vydávání osvědčení o jeho absolvování "*Studium k výkonu specializovaných studií – prevence sociálně patologických jevů*", Čj. MŠMT-15396/2016-1-539
5. Koncepční záměr rozvoje a řízení PPP 2018/2019
6. Směrnice č. 14, Organizační řád platný k 1. 12. 2017
7. Směrnice č. 15, Vnitřní řád platný k 3. 1. 2019
8. Směrnice č. 16, Přímá pedagogická činnost platná k termínu kontroly
9. Směrnice č. 25, Spisový, archivační a skartační řád platný k 1. 12. 2017
10. Personální dokumentace pracovníků PPP k termínu inspekční činnosti

11. Plán DVPP Pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 1, 2 a 4 pro školní rok 2018/2019
12. Přehled realizovaných DVPP PPP pro Prahu 1, 2 a 4 za školní rok 2017/2018 a 2018/2019 k termínu kontroly
13. Vybraný vzorek spisové dokumentace klientů, elektronická evidence klientů
14. Výroční zpráva o činnosti organizace za školní rok 2017/2018
15. Výkazy o Pedagogicko-psychologické poradně pro Prahu 1, 2 a 4 podle stavu k 30. 9. 2018, k 30. 9. 2017 a k 30. 9. 2016
16. Měsíční výkazy PPP za školní rok 2018/2019
17. Zápisy z měsíčních porad za školní rok 2018/2019 k termínu inspekční činnosti
18. Přehled kontrolních činností vedené PPP v průběhu poskytování poradenských služeb
19. Kniha úrazů platná k termínu inspekční činnosti
20. Finanční vypořádání dotací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2018
21. Rozbor nákladů a výnosů za 12/2017 a 2018
22. Účetní závěrka za rok 2018
23. Rozpis příspěvků na rok 2018 - schválená dotace na provoz od zřizovatele za rok 2018,
24. Navýšení neinvestičního příspěvku o účelovou dotaci ÚZ 96

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského poradenského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském poradenském zařízení, jehož se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ing. Jana Čalová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Čalová v.r.

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Jiří Wagner v.r.

PhDr. Vladimír Píša, školní inspektor

VI. Píša v.r.

Mgr. Tomáš Šimek, kontrolní pracovník

T. Šimek v.r.

V Praze 7. 6. 2019

Datum a podpis ředitelky školského poradenského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PhDr. Galina Jarolímková, ředitelka školského
poradenského zařízení

Jarolímková v.r.

V Praze 26. 6. 2019